

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2017/52/783

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appellant, woonachtig te Amsterdam, gericht tegen het besluit van de examencommissie Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit, verweester, dat inhoudt dat appellant een sanctie is opgelegd voor het plegen van fraude.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 28 augustus 2017 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweester gedateerd op 7 augustus 2017. Het beroepschrift is tijdig ontvangen. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Op 31 augustus 2017 is namens het College aan verweester medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweester in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweester heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweester heeft op 6 oktober 2017 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 21 november 2017.

Appellant is in persoon verschenen, samen met zijn gemachtigde, mr. J. Schutter, advocaat. Verweester werd vertegenwoordigd door mevrouw mr. dr. L. van den Berg, secretaris van de Examencommissie. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Appellant heeft op 26 juni 2017 het tentamen Staatsrecht afgelegd. Dit tentamen behoort tot de laatste verplichtingen van appellant om de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid af te ronden.

De studenten die het tentamen Staatsrecht afleggen, nemen in de tentamenruimte, die met andere opleidingen wordt gedeeld, plaats in een vak dat is aangeduid met de eerste letter van hun achternaam. Bij het tentamen wordt toezicht gehouden door surveillanten die niet aan de instelling zijn verbonden. Zij zijn gerecruteerd door het Uitzendbureau 65-Plus.

Appellant geeft aan bij binnenkomst in de tentamenruimte aan een surveillant te hebben gevraagd waar hij moet gaan zitten. Zijn achternaam bestaat uit twee delen, waardoor in het verleden wel eens onduidelijk was in welk vak appellant moest plaatsnemen. De surveillant reageert onhebbelijk naar de mening van appellant. Tegen het eind van het tentamen spreekt de eerder genoemde surveillant appellant aan en beschuldigt hem van fraude. Appellant zou een mobiele telefoon bij zich hebben, hetgeen niet is

toegestaan. Appellant ontkent dat hij een telefoon bij zich heeft. De surveillant heeft appellant niet gevraagd zijn telefoon te overhandigen.

De surveillant, die overigens geen toezicht hield in het vak waar appellant zijn tentamen maakte, draagt appellant vervolgens op een formulier te ondertekenen. De surveillant herhaalt dit nog enkele keren, ook in aanwezigheid van andere surveillanten. Het formulier betreft het proces-verbaal dat surveillanten opmaken als er sprake is van onregelmatigheden, zoals fraude. Een dergelijk formulier behoort alleen door surveillanten en niet tevens door studenten ondertekend te worden, zo blijkt uit de instructie voor het surveilleren tijdens tentamens.

Het proces-verbaal is voor de coördinator van het vak Staatsrecht aanleiding een fraudemelding te doen bij verweerster. Verweerster hoort partijen vervolgens afzonderlijk. Partijen krijgen de gelegenheid op de verslagen van de hoorzittingen te reageren. Appellant doet dat ook.

Appellant ontkent dat hij een telefoon bij zich had tijdens het afleggen van het tentamen Staatsrecht. Daarvoor ontbreekt ieder bewijs. De sanctie vanwege fraude is dan ook ten onrechte aan appellant opgelegd.

Verweerster zet uiteen dat appellant is opgeroepen voor een hoorzitting om van hem de gang van zaken tijdens het tentamen te vernemen. Appellant heeft tevens de gelegenheid gekregen schriftelijk op de melding van fraude te reageren. De surveillant wordt eveneens afzonderlijk gehoord en reageert op het verslag van de zitting met appellant.

Na kennis genomen te hebben van beide standpunten, stelt verweerster vast dat er geen aanleiding is om de constatering van de surveillant in twijfel te trekken. Surveillant heeft in zijn functie als hoofdsurveillant een rondgang door de tentamenzaal gemaakt en daarbij geconstateerd dat appellant een mobiele telefoon 'tussen zijn benen had en dat deze aanstond'. Appellant heeft zich derhalve aan fraude schuldig gemaakt door het in het bezit hebben van een mobiele telefoon tijdens het tentamen Staatsrecht, hetgeen niet is toegestaan ingevolge artikel VIII, lid 2a Regels en Richtlijnen.

III. Standpunten van partijen

Appellant zet uiteen dat hij tijdens het tentamen geen telefoon bij zich had. Deze had hij achtergelaten in zijn auto. Het verbaast appellant dan ook dat de surveillant heeft waargenomen dat hij een telefoon tussen zijn benen geklemd hield. De surveillant heeft de telefoon niet opgevraagd of in beslag genomen. Niet eerder is appellant beschuldigd van fraude. Appellant vraagt zich af of de surveillant oprecht heeft verklaard. Appellant klaagt voorts over de werkwijze van de surveillant. Appellant is drie keer door de surveillant gestoord om het proces-verbaal te ondertekenen, terwijl dat geen voorschrift bleek te zijn. Appellant verwijst tot slot naar een uitspraak van het CBHO (2013/022), waarin wordt gesteld dat een enkele verklaring van een surveillant onvoldoende is om fraude aannemelijk te achten.

Verweerster zet uiteen dat de surveillanten niet onder de verantwoordelijkheid vallen van de opleiding. De VU schakelt voor surveillance mensen van buiten de organisatie in die worden ingezet als tentamens van verschillende faculteiten in dezelfde ruimte worden afgenomen. Degene die de fraude heeft gemeld was de hoofdsurveillant en beperkte zijn werk daarom niet tot een bepaald vak. Deze surveillant ontkent dat appellant en hij elkaar hebben gesproken voor aanvang van het tentamen.

Verweerster merkt op dat de surveillant niet helemaal volgens de instructies heeft gehandeld. Hij had bijvoorbeeld het niet-toegestane hulpmiddel - de mobiele telefoon - moeten innemen. Dat gebeurt overigens in de praktijk nooit bij tentamens van Rechtsgeleerdheid, hetgeen waarschijnlijk te maken heeft met de privacygevoelige informatie op mobiele telefoons.

Verweerster heeft kennisgenomen van de standpunten van enerzijds appellant en anderzijds de surveillant. Aan de verklaring van de surveillant wordt meer gewicht gehecht, omdat deze specifieke bevoegdheden heeft om fraude vast te stellen. Het in bezit hebben van een verboden hulpmiddel, zoals de telefoon, is voldoende om van fraude te spreken. Het is dan immers denkbaar dat de houder informatie op de telefoon heeft geraadpleegd. Een objectief oordeel over het kennen van appellant is dan niet meer mogelijk. Appellant is een lichte sanctie opgelegd. Volstaan is met het toekennen van het cijfer 0. Appellant is niet ook de gelegenheid ontnomen om aan een volgend tentamen deel te nemen.

IV. Overwegingen van het College

Het College van Beroep voor de Examens heeft kennis genomen van de Regels en Richtlijnen ('Examenreglement') van de opleiding. In artikel VIII, tweede lid onder a Examenreglement is bepaald dat 'als fraude ... wordt aangemerkt' 'het tijdens het tentamen in bezit hebben van hulpmiddelen', waaronder een telefoon, 'waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan'. Hoe de surveillant moet handelen als hij fraude constateert, is neergelegd in de 'Handleiding en instructies surveillance', een document dat de werkwijze in gezamenlijke tentamenruimtes beschrijft.

Het College stelt vast dat surveillant had moeten volstaan met het in beslag nemen van de telefoon en had moeten melden aan appellant dat fraude is geconstateerd. De resterende procedure voor het vaststellen van fraude ten tijde van het tentamen verloopt buiten de student om.

Dat de wijze van handelen van de surveillant niet overeenkwam met de voorschriften, neemt niet weg dat de surveillant fraude heeft vastgesteld. De verklaringen van appellant en surveillant komen niet overeen. Dat appellant een telefoon in zijn bezit had tijdens het tentamen is echter naar het oordeel van het College voldoende aannemelijk geworden. In de eerste plaats is het ongeoorloofde telefoonbezit geconstateerd door een daartoe bevoegde surveillant. In de tweede plaats hecht het College veel waarde aan het feit dat de voor appellant belastende omstandigheden nauwkeurig zijn gemeld in het proces-verbaal. Daarin is neergelegd dat appellant een jas aan had tijdens het tentamen, terwijl de temperatuur op 26 juni 2017 daar geen aanleiding toe gaf. Voorts wordt in het proces-verbaal aangegeven dat de telefoon ingeschakeld was. Mede vanwege de precieze omschrijving van de omstandigheden van de fraude dient er naar het oordeel van het College te worden uitgegaan van de juistheid van de verklaringen van de surveillant.

In de door de gemachtigde van appellant aangehaalde uitspraak van het CBHO is de door de gemachtigde geciteerde tekst afkomstig van één van de procespartijen (appellante), en niet van het CBHO. De geciteerde tekst betreft geen standpunt van het CBHO en is daarmee slechts van beperkte betekenis voor de oordeelsvorming van het College.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 7 december 2017, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, de heer N. Hoogedoorn, dr. A.J.M. Ligtenberg, mw. drs. T. Mekking, de heer F. Öksüz, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

mr. drs. J.G. Bekker,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 46,-.